Elevernes undren i centrum: Oplevelsesorienteret læsning

Forfattere: Thomas Brahe

Introduktion:
Den oplevelsesbaserede læsning tager udgangspunkt i elevernes oplevelse af teksten. Det afgørende er ikke, at de fra starten forstår teksten, men at de undervejs noterer 3-5 ting ned, som de ikke har forstået, eller som de undrer sig over. Herfra styrer du som lærer den videre proces i klassen – og alt dette er der både metodisk inspiration samt færdige elevark til.

Aktivitet med dialogoplæg og billeder

Kopiark

Kopiark:
Elevark_Oplevelsesbaseret læsestrategi.pdf
Lærerark_Oplevelsesbaseret læsestrategi.pdf

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Til eleven

Inden du går i gang med at læse teksten:

- Læs overskriften på teksten, kig evt. på billeder på forsiden
- Bruge et 1-2 minutter på at overveje, hvad teksten mon handler om. Skriv gerne et par stikord ned:

Mens du læser teksten:

- Du skal undervejs notere 3-5 ting ned, som du undrer dig over… Det kan være
- … ting, du synes lyder mærkelige
- … ting, du synes er vanskelige at forstå

F.eks. "Hvad betyder det, at der kan bruges andre fedtstoffer end smør?"

Efter klassediskussionen:

Notér 3-5 ting ned, som du har lært

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Til læreren: Oplevelsesbaseret læsning og dialog

Didaktisk struktur

Før læsning

Dette punkt er ganske kortfattet: Eleven skal læse overskriften på teksten og bruge et halvt minuts tid på at overveje, hvad teksten mon handler om. Det behøver ikke at være super kvalificeret – eleven skal blot spores ind på temaet.

Under læsning

Eleven skal undervejs notere 3-5 ting ned, som han/hun undrer dig over

- Ting, han/hun synes lyder mærkelige
- Ting, han/hun synes er vanskelige at forstå

Efter læsning

1) I par eller grupper sætter eleverne sig sammen. De skiftes til at fortælle én af de ting, som de undrede sig over i teksten.
    - Er der nogen i gruppen, der kan svare? Giver svaret mening?
    - Er der andre, som også undrer sig over netop dette og ikke umiddelbart kan svare?
    - Hver elev noterer på sit ark, hvad gruppen kom frem til (svar eller mangel på svar)

2) I plenum fortæller hver gruppe, hvilke undringsspørgsmål de diskuterede. Læreren skriver spørgsmålene på tavlen eller på projektoren (evt. bare i stikord).
    - Lærerens opgave er at forstå elevernes undren. Hvad er det, de ikke forstår? Det er elevernes oplevelser med teksten, der tages udgangspunkt i.
    - Elevernes undren/spørgsmål noteres gerne på en tavle.
    - Lærerens opgave er desuden at "sammenholde" spørgsmålene og se, om nogle af spørgsmålene går igen på tværs af grupperne. Det bliver herved synligt for eleverne, hvad de andre mon har af spørgsmål – eller ting, de heller ikke forstår.
    - Læreren skal nu høre grupperne, om de i gruppen selv fandt svar på nogle af spørgsmålene, eller om der er ubesvarede spørgsmål? Ubesvarede spørgsmål markeres på tavlen f.eks. med en streg under eller en ring omkring.
    - Læreren hører nu i plenum, om der er nogle af de andre grupper, som kan hjælpe med at svare på de ubesvarede spørgsmål.
    - Lærerens opgave er nu at sikre, at eleverne får mulighed for at komme til orde, hvis de har svarene – og også sikre, at der er en drøftelse af svarene, så det er de rigtige svar, der i sidste ende gives.
3) Individuelt noterer eleverne nu 3-5 ting, som de har lært af den faglige læsning og plenumdrøftelserne. Desuden kan de notere ned, hvad de kan bruge den nye viden til i deres videre uddannelse og profession – og dette kan ligeledes drøftes med klassen og læreren i plenum eller grupper.

Eleverne noterer deres undren, spørgsmål og læring på det tilhørende elevark.